

БУРЯАД УНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

№ 290 (13298)

1970 оной

декабрин 9,

среда

Сэн 2 мүнгэн

УНШАГШЫН ТҮРҮҮ БЭШЭГ

ХОДОДОО АНХАРХА ХЭРЭГ

Хүдөө ажахын үйлдэбэринэ улам ехээр хүгжөөх, халбаринуудынь томдохон, тусхай шэглэлтэй болгохын тула КПСС-эй ЦК-гай иолиин Пленум ехэ зорилгонуудыё табиан байна. Энэ Пленумай тогтоолой ёһоор, ерэхэ табан жэлдэ трактор, комбайн, автомобиль болон бусад машинанууд, минеральна үтэжүүлгэ хүдөө ажыхды урдынхиһаа ехээр үгтэхэ юм. Мүн хүдөөдэ барилга хэзэ, үйлдэбэрин үргэххэ, хүдөөгэй ажалшадай амаһуудал улам хайжаруулна, соёлой эрилтануудынь хангаха горитой хэмжээнүүд хареалагданхай.

Эдэ зорилгонуудыё амжалтатыйгаар бэлүүлхэ хэрэг нэн түрүүн колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилгэгшэдынь, мэргэжэлтэдхээ, бүхы ажалшадһаа, тэдэнэй шадбарһаа дүлдыха байһанынь элитэ. Тимһээ хүдөө ажыхын хүдэлмэрилгэгшэдыё хургаха, мэргэжэлынь дээшлүүлхын тула энэ жэлдэ нилээд юума хэргэһэн байна. Буряадай хүдөө ажыхын институудай, мэргэжэл дээшлүүлхэ хургуулин дэргэдэ надрнуудыё хургаха, мүн хүдөөгэй профессионально-техническэ училищинуудыё, колхоз, совхозуудта механизаторнуудыё бэлдэхэ тусб, даабари үлүүлэн дүүргэгдээ. Тэрэһинээ гадна, хүдөөдэ агроотехническэ болон механизаторнуудай кружогуудта 1030 гаран хүн хуража гарна.

Колхозуудай, совхозуудай дунда шатын хүтэлбэрилгэгшэдыё хургаха хэрэг нилээд хайжаруулагдаа. Энэ жэлдэ олохон фермэнүүдыё даагшад, бригадирнууд, отделенинуудыё эрхилгэгшэд гурбан нарын курс дүүргээ.

Хэдэ хэдэн колхоз, совхозууд арадай гэгээрэлэй зургаануудтай хамтарна, дунда хургуулинуудай ахалгай классуудтай олохон хургагшадта механизаторай мэргэжэл олгоһон байха юм. Тэрэһинээ эхэнэрүүдыё механизаторай мэргэжэлдэ хургаха оролдолоо гаргагдана, хүдөөгэй профессионально-техническэ училищинуудыё 135 эхэнэр дүүргэжэ гарна.

Надрнуудыё хургаха хүдэлмэри Зэдын, Бэшүүрэй, Кабансын, Түнхэнэй, Захаминай болон бусад зарим аймагуудта урагшатайгаар абуулагдаана. Жэшэнь, Зэдын аймагта энэ жэлдэ 240 хүн механизаторай мэргэжэлдэ хургагша хараатай байгаа хаа, тэдэнэ 320-до хургэгдөө. Мүн бусад мэргэжэлдэ хүнүүдыё хургаха даабари үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. Аймаг дотор хуралсалал шэнэ жэлдэ ехэ юумэн хэргэһэн. Эндэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилгэгшэдыё, хүдөө ажыхын мэргэжэлтэдыё хургаха тусхай университет нээгдээ. Бүхы ажыхинуудай малшадай дунда зооветеринарна хуралсал эмхидхэгдээ.

Хүдөө ажыхын надрнуудыё хургаха, мэргэжэлынь дээшлүүлхэ хэрэгтэ аймагтай партийна, Советуудай хүтэлбэрилгэгшэдыё горитой анхарал табигад болоһоной ашаар колхоз, совхозууд тусб, даабаара жэншэдгүй бэлүүлэгдэ болонхой.

Набансын, Түнхэнэй аймагуудай хүтэлбэрилхы зурганууд хүдөөгэй ажалшадыё хургаха асуудалда саг үргэлжин анхарал хандуулна. Хүдөөгэй ажалшадыё хургаха асуудал партиин райнотой бюро, пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Гэхэ зуура энэ асуудалда хаа хаанэгүй нимэ анхаралтайгаар хандана гэхын аргагүй. Юрэнхы дээрнэ абана харал, республика дотор энэ шууха хэрэг хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Надрнуудыё хургаха тусб дүүргэгдэнгүй. Тимһээ колхоз, совхозууд мэргэжэл шадбаритай хүнүүдээр, илангаяа механизаторнуудууд дурталдана. Байгша ондо Баргажанай, Яруунын, Хяагтын, Хэжэнгийн, Хорин аймагуудай ажыхинууд механизаторнуудай училищинуудта хүнүүдыё элгээхэ даабарла дүүргэггүй, ажыхинуудташье эдэ мэргэжэлтэдыё хургаха тусбөө хүсэлдүүлэггүй. Энэ ушарта олохон ажыхинуудай хүтэлбэрилгэгшэд механизаторууд ажаллаха хүнүүдыё хото городуудар бэлдэдэг байба.

Тэрэһэлэн малай фермэнүүдтэ хүдэлхөөр шадмаар механизаторнуудыё хургаха хэрэг хангалтагүй байһан заанда. Жэшэнь, машинаар үнэс хааха мэргэжэлтэдыё хурган бэлдэхэ даабари миил 25 процент дүүргэгдээ.

Хорин, Яруунын, Улаан-Удын, Загарайн, Хяагтын аймагууд малай фермэнүүдтэ ажаллаха нэгшье механизаторыё хургагүй байшоо. Иимэл дань, эдэ аймагуудта малшадай хүндэ хүдэлмэри оньһоноруулга хангалтагүй байһаар.

Зарим аймагуудта малшадай, тарнашадай, механизаторнуудай хуралсал мууса эмхидхэгдэнэ. Тимһээ мастерай нэрэ зэргэ түрүү малшадта олгохо аргагүй болно шуу.

Мүн эхэнэрүүдыё механизаторай мэргэжэлдэ хургаха дурегү зариманшье бии. Илангаяа Яруунын, Хэжэнгийн, Хорин аймагуудай ажыхинууд эхэнэрүүдыё механизаторай хургуулида элгээхыё аргасан байна.

Эдэ дутагдалнуудтай саашааа эбсэхын аргагүй. 1970—1971 онуудай хуралсалал жэлдэ хүдөө ажыхын надрнуудыё хургаха, мэргэжэлынь дээшлүүлхэ асуудалда хаража үзөөд, КПСС-эй обком, республинын Министруудай Совет үнгэрэгшэ октябрь һарада тусхай тогтоол гаргаа һэн. Энэ тогтоолой ёһоор, хүдөө ажыхын институтай дэргэдэ, мэргэжэл дээшлүүлхэ хургуулида мянга гаран хүн хуража гарха болно. Мүн СПТУ-да, ажыхинуудта 3810 хүниё хургажа, механизаторай мэргэжэлтэй болгохо хараатай. Тэрэһинээ гадна, ажаллаан һамхангүйгөөр 12 мянга гаран хүниё хургаха зорилго табигдана. Мянга гаран хүн эконоими болон түрүү дүй дүршэл шудалха семинаруудта хургаха юм.

Партиин райнотуудай, партийна организацинуудай туһаламжаар аймагуудай хүдөө ажыхын зурганууд 1971 ондо надрнуудыё хургаха зорилгоё амжалтатыйгаар бэлүүлхэ байха хэлдэ найдагдана.

В. СОЛОМАТИНА.
Республинын Хүдөө ажыхын министртынь кадруудай таһагай начальник.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИ

СССР-эй наймадахи зарлалай Верховно Советэй хоёрдохи сесси декабриин 8-да Москвада хүдэлмэрээ эхилбэ.

Кремль соо, СССР-эй Верховно Советэй палатануудай заседанин зал соо үглөөнэй 10 часта Национальностнуудай Советэй заседани нээгдэбэ.

Нүхэд А. Н. Косыгин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шеленин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев гэгшэдыё депутатууд, олон тоото айлшад нэрбемэ алыга ташалгаар угтаба. Национальностнуудай Советэй Түрүүлэгшэ депутат Я. С. Насриддинова заседание нээһэн байна.

Мандатна коммиссин түрүүлэгшэ, депутат В. В. Шевченко элдхэлыё депутатууд дуулаба. Сессийн хэлсэхэ зүйл нимээр баталагдаба:

1. СССР-эй арадай ажыхыё 1971 ондо хүгжөөх гүрэнэй түсэб тухай.
2. СССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1969 оной гүрэнэй бюджетэй дүүргэлтэ тухай.
3. ССР Союзай, союзна республикануудай унан тухай хуулин үндэһэнүүдэй проект тухай.

Түвш, Ф. Д. Кулаков, М. С. Соломенцев гэгшэдыё депутатууд, олон тоото айлшад нэрбемэ алыга ташалгаар угтаба. Союзай Советэй Түрүүлэгшэ, депутат А. П. Шитиков заседание нээһэн байна. Хэлсэхэ зүйл нимээр баталагдаба:

1. СССР-эй арадай ажыхыё 1971 ондо хүгжөөх гүрэнэй түсэб тухай.
2. СССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1969 оной гүрэнэй бюджет дүүргэлтэ тухай.

4. СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указуудыё баталха тухай.

Депутат А. Г. Керимовэй дурадхалаар сессийн хүдэлмэрин гурим баталагдаба. Национальностнуудай Советэй транспортын ба хэлхээ холбооны саг үргэлжин коммиссин түрүүлэгшээр депутат Г. И. Кадагидзе гэгшье депутатууд хунгаба.

Энээгээр СССР-эй Верховно Советэй Национальностнуудай Советэй заседани хаагдаба (ТАСС).

3. ССР Союзай, союзна республикануудай унан тухай хуулин үндэһэнүүдэй проект тухай.

4. СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указуудыё баталха тухай.

Депутат А. И. Зверевэй дурадхалаар сессийн хүдэлмэрин гурим баталагдаба. Энээгээр СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй заседани дүүрбэбэ. (ТАСС).

СССР-эй наймадахи зарлалай Верховно Советэй хоёрдохи сессийн Союзай Советэй ба Национальностнуудай Советэй хамтын заседани Москвада, Кремлин ехэ ордон соо декабриин 8-да нээгдэбэ.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум харажана. Эдэ коммисинууд дүгэлгэнээр тус асуу хэбэн мэдээсэлынь м апхаралдаа абаба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, А. Н. Косыгин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Сулос, А. Н. Шеленин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. И. Демичев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербинский, И. В. Капитонов, К. Ф. Капитонов, К. Ф. Катгушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев гэгшэдыё лождо ороже эрхэгдэнэ, депутатууд болон айлшад худ дээрээ зогсон, нэрбемэ удаан алыга ташалгаар угтаба.

21 жэл. Энээннэ үдэр, хоногоорнь тооложо, хэһэн, бүтэһэн ажалынь харуулха болоо хаа, яаһан ехэ гэшөө! Баргажанай аймагай ХХII партсездын нэрэмжэтэ колхозой үннэй үхэршэн Очир Гунсыренович Лыгденов эды саг соо таһалгартай мал ажалда хүдэлхэдөө, нилээд дүй дүршэлтэй болоо. Мүнөө энэ нүхэрнай Нуур гэжэ газарта 100 гаран хашарга шахан таргалуулжа байһай. Шадмаар бэрхэ, оролдосотой гаргаар харуулагдажа байһан үхэршүүдынь шэгнүүрээ тус бүридөө сүүдэхэдэ дунда зэргээр 900—1000 граммнар нэмээнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үхэршэн Очир Гунсыренович Лыгденов. Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

АКТЮБИНСКА ОБЛАСТЬ

Актюбинска областин промышленность үйлдэбэрини нинтэ хэмжээ дээшлүүлгээр табан жэлэй даалгаварыё дүүргэбэ. Продукция гаргалга табан жэлэй турша соо нэгэ хахад үлүүтэй дахин нэмээ.

Областин колхоз, совхозууд таряанай ургасыё дээшлүүлээ. Табан жэлэй турша соо область дотор орооно таряа худалданга абалга 55 процентээр, мал ба шубуу—13 процентээр, хү—13 процентээр, үндсэ—54 процентээр, нооһо 23 процентээр нэмээ.

Курганска ба Актюбинска областинуудай ажалшад ажалай шэнэ амжалтануудыё туулана, КПСС-эй XXIV съездыё угтахар бэлдэжэ байна. (ТАСС).

КОЛХОЗУУД ШАЛГАРАА

Загарайн аймаг гүрэндэ һү тушааха жэлэйнгээ түсэб болзорноонь урид—декабриин 1-дэ дүүргээ.

Аймаг доторхи ажыхинууд сооһоо колхозууд эгээл ехэ һү тушааһан байна. Тэдэнэй дунда түсэбөө 123 процент дүүргэһэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз түрүү һуури эзэлэнэ. «Гигант»—114, ХХI партсездын нэрэмжэтэ колхоз түсэбөө 115 процент дүүргэжэ, бусаддай дундаһаа онсо илгарһан байна.

Н. КУЧУМОВ.

Ольга Панкова жэл бүри амжалта туйлаһан юм. Нёдондоо ман гасуур байшье һаань, энэ дээр 100 эхэ хоёр бүрһөө 100 урга үхэл гаргагөөр түлжүүлжэ илжруулаа. Мунё Ольга партиин XXIV съездын хүнүлдэ абанан социалист уялгааа сүм үргэхээр аһан шаһаараа ажаллана. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ХАРИУСАЛГАТАЙ ХАҢА ЕРЭЭ

Колхозой шадбаритай бэрхэ хонишод, хонин ажалай ёһотой мастерууд зунай зүгэ ногоондо, намарай намжаа һорхондэ һүрэгүүдэ бэлшээн таргалуулжа, хүсэд һайн тамиртайгаар үбэлжэгдэ оруулаа. Мүн дүршэлтэй малшан Виктор Пантелейнович Жарниковай хүтэлбэрилдэг дүрбэн хүрһөө бүридэһэн эбтэй ээстэй, ажалша бэрхэ коллектив ноябрь һарада харуулажа байһан шахамалуудайнгаа тус бүринь шэгнүүрээ сүүдэхэдэ 1030 граммнар нэмэжэ, 60 гаран хашарага дунда зэргээр 325 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэй болгодо байна.

Тэднээр эдэ шахамалуудаа январьда тус бүринь 350 килограммһаа доошо бэшээр гүрэндэ тушаахаар хараална.

Колхознай бүхыдөө 800 гаран үнээдтэй. Тэдэнай хоёр томо фермэдэ харуулагдаана.

Угаргигшэ жэлэйнгтэй жэшээдэ, мүнөө 1.5—2 дахин ехэ һүл абгаа. Үннэй колхозник, дүршэлтэй малшан Петр Балмажапович Хутаковой хүтэлбэрилдэг Энха-Талин комсомол-залуушнуудай фермын хаалшад үнгэрһэн 9 нарын туршада үнээн бүриһөө дунда зэргээр 1529 килограмм һү наагаад, КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ зориулаа, үбэлжэлтын табан һарада түсэбөөр хараалагданан 800 килограммай орондо үнээн бүриһөө 850 килограмм һү нааха уялга абжа, социалист мурьсыё аймагайгаа наалшадай дунда үгэхэ һэн. Түрүү наалшад Салима Лакимова, Бибинор Афитонов, Бибасу Дамбаева гэгшэд үнээн бүриһөө һү нааха жэлэйнгтэ түсэб хоср-гурбан һараар үрнэ дүүргэһэн байна.

Мүнөө колхозойнай бүхы отара, гүүртнүүд үһэ тэжээлээр гүйсэд хангагданхай. Бүхыдөө 30 мянган центнер үһнэ, зельн-

ко бэлдэхэгдэжэ, хорёологонхой. 9300 тонно кукурузын шэмэтэ силос дарагданхай, 26 мянган центнер талха таряанай зүйл малай тэжээлдэ үлөөгдөнхэй.

Бэлдэхэһэн энэ ехэ тэжээлэз гамтайгаар, ашаг үрэ эхэтэйгээр хэрэглэхын тула отара, гүүртэ бүхэндэ мал дээшлүүлхэ рацион табигданхай. Энээнэй ёһоор хүрһэн бүхэндэ сүүдхын 5 килограмм үһэн, 2 килограмм силос, 3 килограмм талха таряанай зүйл үгэнэ. Хонидо бүхы үбэлжэлтын халдаа 180 килограмм үһнэ ба зельнэ, 100 килограмм талха таряанай зүйл, 100 килограмм болоомо угтахөөр хараалагданхай.

Мүн энэһинээ гадна, наратай дулаан үдэрнүүдтэ малаа халгадан, таряанай һуурида бэлшээхэ юм.

Мүнөө колхозойнай ехэ хонидо отаранууд хурьга абалгада гүйсэд бэлэн болонхой. Үһнэ тэжээл элбэг зөгдөө, байрануудын дулаан, шадбаритай бэрхэ малшадшыё табигданхай. Хонишоднай энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 90-һээ үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 3.5 килограммһаа доошо бэшэ нооно хайшалхаар шийдэнхэй.

Түсэбтэ наймадахи табан жэлэй һүүлшын жэлыё, түүхэтэ ленинскэ ойн байрай жэлыё дүүргэжэ байхалда, гүрэндөө түсэбөө үлүүлэн 300—350 центнер һү худалдахады. КПСС-эй XXIV съездыё нэрэтэй солотой-голот уртан, съездын нээгдэхэ үдэр болотор гүрэндөө мяха тушааха 1971 онойгоо түрүүһын халхад жэлэй түсэб дүүргэхэ зорилготойдн.

В. ЦЫДЕНДАМБАЕВ, Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой главна зоотехник.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Удын хүнэй комбинатай түрүү хүдэлмэришэн Екатерина Григорьевна Гринченко. Тэрэ энэ предприятиеда хүдэлжэ эхилдээр арба гаран жэл болон Ойн байрай жэлдэ амжалта туйлаһангайгаа түлөө Хүндэлэлтэй грамотаар шагнагданхай. Мүн бүхы бригаданы «Октябрь» 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ бригада» гэгһэн үндэр нэрэ зэргэ олгогонхой. С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

БАГА ГАРГАШТАЙГААР ЕХЭ ПРОДУКЦИ АБАХЫН ТҮЛӨВ

Прибайкалин районно партийна XXI конференцигээ тэмдэглэл

Партийна конференци ехэ удаа шанартай үе сагта зарлагдаа. В. П. Ленин эй түрэнөөр 100 жэлэй ойе байндарынан жэл, тусбэ табан жэлөн нуушын жэл дүүрхэ дүтэйхэй. Ажалша коллективүүдэй худалмэрини үр дүнгүүд али тодо болохой. Тиймээс конференци дээр делегатудей элидхэ, хэ-лэхэ юмэнини аялаа олон байга.

Түмэр-бетон хэрэгсэлүүдэ бүтэдэг Таловска заводой коллектив байгша оной октябрийн 10-да табан жэлэйгээ тусбэ дүүргэ. Сэлэнгын модоной баазын коллектив табан жэлэй даабари дүүргүүтэй байна. Энэ предпритияны мебель бүтээгшэд нообрин 6-да табан жэлэй тусбэ бөдлүүлжэ шада. Заабари-барилгын 21-дохь поездын худалмэрини табан жэлэйгээ тусбэ дүүргээн тухайга ноябрийн 20-до элидхээн юм. Тэдээр Мисовая—Татарово гэжэ түмэр замтай уастогые бүхэлэ жэлээр урид электрын элиэ хүсэндэ оруулаан. Партийна конференци нэгдэхэ үедэ дүрбэдхэй кварталтай тусбэ бөдлүүлэхэй байгаа.

Худөө ажахын продуктуудэ гүрэндэ худалдаха табан жэлэй тусбэ амжалтайгаар дүүргээн тухайда «Заветы Ильича», «Прибайкалец» колхозуудай партиань организациууднаа ерэн делегатудай конференци дээр мэдээлэ-лэнини угаа ноирхолтой хэн.

Ажалшадай нингэ эрмэлзэлгээ үндэслэн аймаг табан жэлэйгээ тусбэ бүхэ талаарь декабрийн 22-то сүм дүүргэжэ шадаха тус-сэд аргатай гэжэ тоосотго элидхэл хэбн КПСС-эй райкомой нэгдэхэ секретарь Н. Е. Шелковников делегатудэе найдуулан байна.

Зүүрөө партиань конференци хэ-да митинг бэшэ ха юм даа. Үйлдэрбээр бүри хурдан түргөөр хужоохэ, экономикой улам бэхжүүлэхэ, арга боломжонудаа дүү-рэн хэрэглэхэ тухай асуудалнууд конференци худалмэрини гол харань болохо ёстой. Тингээшэ Прибайкалин аймагтай худөө ажахын, промышленностин арга боломжон, нооса дарасань бүри барагдалгүй бшуу.

Гол баялгынь—хүбшэ тайгын модон. Тээд тэрхын хар ашгалда-наг? Гайн гэрын аргагүй. Бэлдэ-хэгдээн модоной дүрбэнэй нэгэ хүбшн уяндаа шэнжэнэ, үлдэгдэл болон хосорно. Хэрбээ Сэлэнгын баазын коллектив шэнгээр оролд-одо хадаа, али зэргын ехэ олоо оруулаха, продукциягаа өөрчлөн, үнэ сэн хямдаруулаха юм.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудай Советэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай бэшгэй үндэ-өөр Сэлэнгын модоной баазын коммунистууд ехэ хэмжээ хараа-лаад, тэрнээ амжалтайгаар бө-длүүлжэ байхай. Урдань галдаха гэдэ байхан модоной үлдэгдэлнэе сүм хэрэглэхэ, алибаа хэрэгсэл-үүдэ хэдгэ болонхой ашаар до-лоо харын туршада 213,6 мянган тухайргой продукци нэмжэ бү-тээн гаргаан байна бшуу.

Энэ үеи эли бодо тобын хара-гдаа байхан арга боломжон. Үшөө даада, хүсэд элирхэгдэггүй бай-бан юмэниуд али зэргын олоо гэжэб. Зөри эошөөсэ хайна хэр-гээр гаргалшанай, ажалша муугаар эмхидхэнэй гэмээр хэм-гүй ехэ хохидол ушарна. Ил-нэвч, Байгатай леспромхоз арба харын туршада 21 мянган тухайр-гай юрбэ бүхэл гаргаша хэбн бай-на. Тэрнэй 17 мянганниг модо оло-лоо технологи хазгай-руушанай түлөө түлэгдэн хэ-лэ. Хэрбээ модо бэлдэхэ заабарин нарн сахалд үйл-дэрбээр зүбөөр эмхидхэд бай-бал нимэ гарзада лэб орохогүй хэн.

Татаровай барилгын материал-нуудай комбинадай худалмэри ту-

шаа ехэ хоорлодон конференци дээр болошон байна. Энэ пред-прити ехэ хүндэ баандаа хүдэл-лэ. Түүхэй эдэлд ходо дутагдан, худалмэрини хүсүн үсөөдөнэ. Тингээсэ саг үргэлжэ үйлдэр-рингөө даабари дүүргэжэ ша-данагүй. Гэбшье комбинадан дй-рени, партбюро би байгаа арга боломжонудаа дууан хэрэглэжэ шаданагүй. Хэрбээ мүрбөө эр-бөөр хүтэлбэрдхэд, худалмэрини-дэй ажал ажабуудад тушаа оло-той анхаралаа табяад байгаа ха-даа ажал дээшлүүлэхэ арга-тайгоор дээшлүүлэхэ арга-тайгоор гэжэ д а л а г а т Хмелев тэмдэглэ. Цехүүдэ шэн-жэнэ заабарилха, байрын гур-нууды бариха асуудал шиндхл-дэнэгүй. Ажалшадай совет боло-соролой эрилтэ мууса хангагдан. Энэнигээл уламжалан, худалмэ-рини шэдэй предпритибаа гара-жэ ошолог улам олонорно.

Энэ комбинадай байдал тухай асуудал КПСС-эй райкомой бюро-гой засэдын дээр тоосотго үедэ хоёр дахин зүйсөн хэлсэгдэ. Тээд хубилалта болошон юмэнини үгы. Предприти гээсдээн зан-аара. КПСС-эй райком абahan шиндхбарилгын дүүргэлтэн хой-нооо хиналта тон булар та-бина гэсэн шүүмжэлэлтэ тон зүб.

Татаровай авто-заабарини за-воо мун лэ аймаг дотороо ехэ гэгдэжэ орошон предприти. Хэр-бээ заабарини шанар муу. Тинг-ээсэ, жэшээн, муугаар заабань автомашинини дивагелтүүд саг соотго ээдтэ хүрэнгүй, голуу-лаа, гараань улам ехэ болжэ.

Ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ арба харын тусбэ аймаг соо 10,12 процент дүүргэн. Гэбшье При-байкалин лесхозойхи 96 процент, Еловск леспромхоз ба барилгын материалнуудай комбинадайн—93 процент, аймбыткомбинада-минь—92 процент болошон байна. Худалмэрини хамхабарини ажа-дала олоо худалгагшын, үйлдэр-бэрдэ оньожоруулаха нулаар нэ-бэрүүлхэй, техниксэ хүтэл-бэрини хангалтагүй байһанай гэм-ээр лэ ажалай бүтээсэ олон пред-притиуудта дээшлэнгүй бшуу.

Худалмэрини хожомодо, мун-нашшаа, зайнуулаха абадал арга-тай бүтээсэ дээшлүүлэхэ хэрэгтэ ехэ наад тусбэ ушаруулаха. Эхэ дү-тагалнууд коллективэй дунда хү-мүүжүүлгын худалмэрини нулаар эмхидхэгдэхэ байһе гэршэнэ. Зарим хүтэлбэрилгэд хүмүү-жүүлгын худалмэрини юууулаха оронод элдэб арга тохыне оролд-одо. Илнэвч, Сэлэнгын модоной баазын директор үнгэрэн арба харын туршада 150 худалмэри-шэдэ элбэ зэмэ сонсохоо зан-ралта бэшгэн байха юм. Энэ ху-гасада минл дүрбэн хүнэй хэр-нүхэдэй сүүд дээр харагданай гэхэ. Тэрнэлэн ажал асуугүйгөөр гэхэ техникисэ заабари хаваггүй-лагдаа. Тингээсэ ажал дээрэ ололтохо, гэмтэхэ, үшнэ хабшан-да дайрагдаха ушар олон үзэгдэжэ, ажалай бүтээсэ дээшлүүлгые хойшонь татана бшуу.

Үйлдэрбэрини ашаг үрэтэйгээр эрхилдэ хэрэгтэ урлан нарижуу-лагшад, ухаалан зохёогшод, ний-тын экономическа бюро болон бү-сэд хайн дуранай эмхэнүүд хүй-тэа ехээр оруулдаг гэсэн. Энэ худалмэри илангата Сэлэнгын мо-доной баазада хайнаар эмхидх-дэнэй. Үгээрэн 10 харын турша-да энэ 39 худалмэри үйлдэрбэрдэ нэбэрүүлжэб. Тэрнэй экономис-ческа ашаг үрэн 35 мянга ша-хуу тухайргой тонтэй. Гэхэ зуур энэ хэрэг бүхэ дээрэ хайн гэ-рын аргагүй. Аймаг дотор орол-доо 160 урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод бин. Тэднэй

дурадхаан 113 онол ар-гын 85-нини үйлдэрбэри-д нэбэрүүлэгдэжэ. 85 мянган тухайргой арьбалалта х э-рэн жэшөөтэй. Татаровай авто-заабарини заводто, Итанцин лес-промхоздо, харгын 595-дахн учас-тогта энэ худалмэри бүришье муу-гаар эмхидхэгдэнэ.

Үйлдэрбэрини гол фонднуудай ашаг үрэ үгэлгые дээшлүүлэхэ тухай асуудалда партиань конферен-ци анхаралаа горитойгоор хан-дуула. Худөө ажахын үйлдэр-рини экономическа үрэ дүн най-жаруулаха, илангата мал болоо тар-яан ажал зүбөөр эрхилдэ хэрэг тушаа олон делегат үгэ хэлсэгдэ-оно тогтоо. Худөө ажахын үйлдэр-бэри хужгоохэ хадаа бүхэ аргатай шиндхэхэ гол шухала эрэлтэ боло-лохой байһынь үгэ хэлсээн деле-гат бүхэн ошонон тэмдэглэнэ. Тэрнэньшэ тон зүб даа.

— 1962 онойо хойшо аймаг соомнай таряалангай хэмжээн 4430 гектараар, тэрэ тоодо шөнн-сэ 3152 гектараар үргэдхэгдэ. Харин ургаса хуряалага ехэ боло-хын орондо аяар 9 мянган центне-рээр доошо ороо.— гэжэ аймгүй-сэдкомой худөө ажахын управле-нини начальни Э. С. Коновалов хэлэ.

Тээд энэнь шалтагаанинь юу? Газараад элдэжэ шаданагүй ха юмбинд. Агротехникын заабар-ни хазгайруулагдаа, эрдм на-лын, түрүү дүй дүршлэй туйла-танууд мууса нэбэрүүлэгдэнэ. Энэ талаар «Путь к коммунизму» орг-анизоэй правлени ба партиань орга-низаци эрид шүүмжэлэгдэб. Орол-тохо ургамалуудай ургасын жэл-дэнь эгээд доонолжэ байхандаа эл-вэгээ тобэрэд нуулай аа? Хэр-бээ тус колхоз 1961—1965 онууд-да үедэ дунда эргээр жэл бүхэн 2 гектар бүришөө 9,5 центнер орошо хуряалаа наа. 1966—1970 онуудай туршада 9 центнер хур-яар тэрэн бага болоо. Харин хүршэ «Прибайкалец» колхоз энэ үедэ 10,5 центнершэ 13,1 центнер хуряар ургаса абагдаа дээш-лүүлжэ шадаа. Энэ «Путь к ком-мунизму» колхоздо шалтаг бар-иха юмээн огто байхагүй. Үшөө тинхэдэ энэ үедэ гүрэн али зэр-гын ехэ туша хургэ гэжэб.

Ургасын дээшлүүлгэ хүрэнгэ-нөө болондо. Гэхэ зуур үр-гэ-нэ хүрэнгэ аймаг дотор тон муугаар бэ д дэгдэнэ. Энэ асуудалда хэнишэ хадаа хайхарамжаатайгаар ханданагүй. Хурянгын үрэнэ уруулааг тусхэй авно алишье ажахындаа үгы. Үн-гэрхэдэ хүрэнгын уасток хуули тар талагдаланагүй. Энэ алуу-мүшөөнэ жэлдэ дабтагдахаар. Ил-нэвч ажахы хүрэнгын үрэнэ ха-ха тусбөө мүнөө дүүргэгүй. Бит байһаннинь хүсэд эсбэрлэгдэгүй байхаар. Хахалдаа ехэ хүрэнгын орошон лабораториодо шалтагдан-гүй байха юм. Нимэ ушар ехээр хаана зообоно. Энэ талаар тоб гэ-мэ харюу үгэхынь ажахынуудай хүтэлбэрилгэд, нүхэд Насников, Шатов, Воронов, Аносов гэшэд-тэ конференци зүб эрилтэ табаа.

Таряа хуряала Прибайкалин ай-ахынуудта ехэ унхагайрадаг. Хахад нара соо дүүрхээр худалмэ-ри аяар нара хахад, заримдаа хөбө-нара үргэлжэдэг. Нигээсэ хэмгүй ехэ таран гэгдэжэ ороно. Баг-саамжар, тарялан дээрэ энэ жэл-дэ агад 20 мянган центнер оро-шон үлөө митан түрэнгээ продук-ци болшо. Энэ орошон саг сонь ху-рхалын туршада 12 комбинай хэр-гэтай байгаа. Тээд комбинайудай үсөөнөө болжон нимэ юмээн то-хёолдобо ха юм.

Бин байгаа техниксэ хайнаар ашгалтад, хүнэй хүсэ ехээр таряа хуряала дээр элүүлдэй байха хадаа, энэ жэлдэ нимэ ехэ хой-долдо орохогүй аргатай байгаа гэ-жэ делегатуд мэдүүлэ.

— Сагай урлантай бирагые м-дэжэ байхан тулаада аймагтай Со-ветэй үгсэдкомой эрид шууд хэм-жэ абаха ёстой байгаа. Нигэ-хоёр үдэр соо, жэшээн, малай предпритийн худалмэрин зоосоо-гоод, худалмэрилгэшинь таряа хуряала, хартаага малагдалга гаргажэ шадаа наа, ургасаа тий-мэ ехээр саанда дарауулаха.

В. И. Ленинэй 100 жэлэй ой-до зөрүүлэн абahan социалие уялага олонхи малшад үзүүлэн дүүргэжэ, ажалдаа үшөө ехэ ам-жалта туйлахые хүсэнэ.

«Түнхэнэй аймагтай түрүү на-алишан» гэһэн дипломд хүртэһэн Тасия Демидовна Андриеская колхозойгоо наалишад дунда урданайхада алам түрүүлжэ абана. Байгша оной 11 харын туршада үнээн бүришөө тэрэ 2505 килограмм ху хаахан байна.

Түрүү наалишаннаа дутаха-гүйе мун бугашье наалишад оролодон. Жэшээлхэдэ, үншэй наалишан. Ажалай Улаан Түгэй ордондо хүртэһэн Д. Б. Олешова, У. С. Кобелева, А. С. Козлова

нэмдэ.— гэжэ заабари-барилгын 21-дохь поездын партбюрой сек-ретарь нүхэр Попов элирхэйлэ.

— Тээд нимэ ошо шиндхээр аймгүйсэдкомой бүрөө саг соогоо абтаагүй байшо бшуу. Энэньшэ болжон худөө ажахыда горитой хохидол тохёолдоо ха юм.

Автогтранспортын олоор дутагаг ушар газар таряалан хүжөөлгэдэ түбэг горитойгоор татана. Автома-шинин олоор дуталдааг дээр-нээ болжон худөө ажахын олоо худалмэри унхагайраа. Ушар тий-мөөшэ «Прибайкалец», «Заветы Ильича» колхозуудай түрүүлгэ-нэр нүхэд Шатов ба Насников конференци дээр үгэ хэлсэгдэ, аймагтай орошмо тусхай авто-транспортна ажахы гу, али «Сель-хозтехника» нэгдэлэй автоконе-но байгуулаха шухала болоо гэжэ дурдалха.

Үйлдэрбэрини ашаг үрне дээш-лүүлэхэ арга боломжон колхоз бү-хэндэ бригада бүхэндэ дүүрэн бин. «Заветы Ильича» колхозой түрүүлгэшэ И. П. Насников өөршөө ажахын Юговэй ба Та-ловскын бригадануудай байдал дээрнээ нимэ жэшэ дурдала. Хэрбээ Юговэй бригадын 220 гек-тар сабиалангана 1600 центнер үбнэ сабишаа абаад байхада, чү-гөөдэ таловскийнхид хойр дахин ба-га үбнэ хуряалаа. Харин элдэй эрхэ байдалнь аб адли. Брига-дэ хүтэлбэрлэхэ шадабаринаа ехэл юмээн дурдалдаха байна бшуу.

Хүтэлбэрини нулаана боложо мал ажал эрхилжэ дээршье мун олон дутагдалнууд ушарнаар. Мал ашг нэмэ абагта зарим тоды ургаа. Илнэвч, үнээн бүришөө ху-яалаа 2000 килограммнаа дээшэ таряа. Гэбшье зарим фермууд үрэнэ «Заветы Ильича» колхозой хуули баалин фермын наалишад үнээн бүришөө жэл соо 2500 ки-лограммнаа дээшэ ху наагаад бай-хандаа, нэгэл хэмдэ байгашад баа олоо. 16 фермын тахаднь энэ жэлдэ недондойнишо ба-гаар ху наагаад байна.

Үүлээр хайжаруулаха худалмэ-ри муугаар эмхидхэгдэнэ. Мал үс-хөрбилгэ дээр дутагдал олон. Ганса «Заветы Ильича» колхоздо 1970 ондо аяар 140 үнэнэ хубай-ра. Имгалтэ энэ шалтаганнаа бо-ложон тус ажахы 105 мянган тух-эригэй хохидолоо оробо бшуу. Арба хара соо аймаг дотор 422 үхэр, мянгад шахуу гахай гар-залаа. Ганса малай гарзалаганаа бо-ложон 1200 центнер үхэрэй, 800 центнер гахайн мяхан дутуу ага-ба. Тээд энэниие митан дээрэ гаргажа тоолохо болоо наа, ямар ехэ олоо хиндэ сооршон болоо гэжэб. Үшөө тинхэдэ гүрэнгэ жэмэ, туранхай мал олоор тушаал га үргэлжлээр.

Нигээсэ элдэб эсын шалтаган-наа уламжалан, аймагтай колхозу-дэй салин хүлгээдэ гаргалшан митангын үйлдэрбэрини ургалты ажижа абана бшуу. Малай ферм-нууды хүсэд оньожоруулаха ша-данагүй эмнээ мун лэ ехэ гарэ хэ-дэнэ. Нигээсэ мал ажалай про-дукциын өөршн үлэ сэн хэмгүй ехэ болшо.

Эдэ бүхэ дутагдалнууд конфе-рени дээр үгсэдкомой элирхэй-лэгдэб. Нийтын үйлдэрбэрини аша-г үрэ саашанда хайжаруулаха аша-гоонон бүри бэхжүүлэхэ талаар анхарат татамаар дурдалхууды-нэ хэлсэгдэ. Эрхэ табан жэлэй туршада аймагтай арбан ажахы, соёл культуры хужоохэ зорил-то-нууд мун тодорхойлогдоо.

Конференцин худалмэриде КПСС-эй обкомой бюрогой гэн-шүүн, обпрофсоюзтай түрүүлгэни Л. С. Асеев хабаадсажа, дэлг-рэнгэ үгэ хэлэ.

1970 онни амжалтагаар үлэ-нэхын түлөө, КПСС-эй XXIV съезды эрхм үрэ дүнтэй ажал хэрэгээр үлэхын түлөө бүхэ хүсэ шадаха элдүүлхынь конференци аймагтайгаа бүхэ ажалшадые урлаба.

Конференцин хушгалан шэнэ райкомой эмхидхэлгэ плениум бо-ложон, тэндэ КПСС-эй райкомой нэгдэхэ секретарьар Н. Е. Шел-ковников, секретарьнаар С. Б. Машкин, И. А. Черепанов гэшэд-тэ хушгалаа.

В. ОРЛОВ.

УХТЫН НЕФТЬ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үрэмдэгшэдэй 1-дэх конторын худалмэришэдэй ээлжэтэ парти Пашня өм ТАСС-ай өм.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ—ХУДӨ АЖАХЫДА ТУШАЛАМЖАЯ УРГЭДХЭНЭ

«Худөө ажахы хужооха та-лаар партин бөдүүлэхэ ээлжэтэ зорилгонууд» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай ивлин Илеумай тог-тоол модондой дунда олон нанал бөдөл түрүүлэн. Худөө ажахын ашаг үрэ—продукт абагыне дээ-шлүүлэхэ хэрэгтэ бүхэ совет арад хабаадсаха ёстой болоно. Худалмэрини ангийн өөршөө уялга дүүргэжэ, худөө ажахын материал-техническэ үндэ-нүүри бэхжүүлэхэ зорилго баг-гай ивлин Илеумай тогтоолтой танисахада, өөһэдынгөө арга боломжон хаража үзэһэн юм. Худ-өө ажахы хужоохэ талаар шэнэ зорилго бөдүүлэхэсэн тула аймаг тушаламжа хүргэхэ, колхоз, совхозуудта юу хэжэ үгэ-лэхэ байһанаа ариуруула. Тинг-ээ шэнэ социалие уялга абahan байна. Худөө ажахыга тушалахэ түрүүлгын даабаринаа гэдүүр 2000 кубометр модо, 2500 кубометр хөрөөлмэл материал үгэхэ, нэгэ мянган дүрбэлжэн метр та-майтай байрын гэрнуудые барь-ха гэжэ хараалагдаа.

Республиканы ой модоной промышленностини худалмэри-шад Илеумай табиян эригтын өшөө өөһэдынгөө уялга хаража үзэһэн, энэ талаар хаха ажалта тодорхойлон үгэхэ. Худөө ажа-хын худалмэринишэдэ үзүүлдэг тушаламжяа бүри ашгтан бол-гохо, холбоо барисаага бэх-жүүлэн хайжаруулаха гэжэ ший-дэ. «Забайкалец» комбинадай предпритиуудай коллективүүд худөө ажахын худалмэрилгэ-шэдэй үншөө хойшо хани бариса-атай юм. Энэнь заншал болон-хой. Хэдэ мянган модошод рес-публикынаа колхоз, совхозууд-ые барилгын модоор хангаан, мал ажалай байра барисаан техникын хусоор тушаламжа үзүүлэн байна.

Тодорхойлон хэлэхэдэ, энэ жэл-дэй туршада горитой тушаламжа хүргэгдэ. Модо бэлдэхэдэ, бол-бооруудад предпритиуудай коллективүүд ажахынууды шө-фэтэ абажа, ямар тушаламжн хэр-гэтай байһе тодорхойлодо. Үгэ-лэй үгэ поли, сабиалан дээрэ хамта дээрэ 2 мянган тонн-наг шабэ зөөгдэжэ тарагдал (сабиалан уялха харатгэй боло-ходо, модондой түлөөлгэдэ кол-хоз, совхозуудта оножо, энэ ажал халгаан юм.

Худөө ажахын худалмэрилгэ-шэдэй ажабууа гар байра, мал-лай байра барисаан горитой тушаламжа хүргэ. Хахал жэлэй ургасада колхоз, совхозуудта мал ажалай найман байра. 2—4 байртай 12 гар, шизу хургууд, клубууд баригдан байна. Худ-өө ажахын шухала кампаннүү-

дэй үгэ бүри тодорхой тушалам-жа хүргэгдэг гэшэ. 2000 дүр-бэлжэн метр тамайтай парниг рама бэлдэхэдэ үгтөө. Модо-шод түл абагшан, сабиалан уялалсабан байна. Энэ ажал дүүргэсэнь тула хамта дээрэ нэгэ хүнэй 2,5 мянган худалмэ-рини үдэр гаргашаагдаа. 400 гаран хүн тэжээл бадалхагад, таряа хуряалаа хабаадсаа.

Ой модоной промышленностин худалмэрилгэд партин ЦК-гай ивлин Илеумай тогтоолтой танисахада, өөһэдынгөө арга боломжон хаража үзэһэн юм. Худ-өө ажахы хужоохэ талаар шэнэ зорилго бөдүүлэхэсэн тула аймаг тушаламжа хүргэхэ, колхоз, совхозуудта юу хэжэ үгэ-лэхэ байһанаа ариуруула. Тинг-ээ шэнэ социалие уялга абahan байна. Худөө ажахыга тушалахэ түрүүлгын даабаринаа гэдүүр 2000 кубометр модо, 2500 кубометр хөрөөлмэл материал үгэхэ, нэгэ мянган дүрбэлжэн метр та-майтай байрын гэрнуудые барь-ха гэжэ хараалагдаа.

Тинхэтэй хамта олон барилга эрхилхээр тусбэлдэб. Худөө ажахын худалмэрилгэшэдэй ажа-бууа 2—2 байртай 6 гар, 160 үхирүүдэй хурала эхин хургуу-ли, 150 хуртай клуб, культу-рно-ажалуудай ошоншье барь-га хэрэгээр хараалагдаа хэн. Мун 1100 хондой байха байра, 1500 гахайн байра барилгаша байгаа. Таряа хуряалгын үгэ шадат заргээрэ тушаламжа хү-ргэхэ тухайгаа модошод мэдүүлэ хэн.

Тэдээр абahan уялага дүүр-гэхал байха. Колхоз, совхозуудта уялгаар хараалагдаһанай өшөө барилга эрхилдэгдэ байна. Барилгын модон, хөрөөлмэл ма-териал бэлдэхэдэ, зарима-нини хэрэгтэй газартаа эль-гэгдэ. Комбинадай предприти-нууд таряа хуряалгын үгэ 70 автомашинна, 9 трактор колхоз, совхозуудта үгэһэн байна. Ажа-хынууды шөфтэ абahan модо-шод 6000 тоннэ үбнэ, 600 тон-но набишаата тэжээл бэлдэхэ. Воскреснен, суботингуудые эм-хидхэжэ, энэ ажал дүүргэһэн юм.

Комбинадай олон коллектив-үүд худөө ажахын худалмэри-лгэдтэй саг үргэлжин холбоо барисаа байгуулаһанай. Тэдээр хэжэ ажалта хамтаараа зүбшэн хэлсэжэ тодорхойлодо. Тийнэй хүүүлээр тусбэ табигдана, уялга абана. Жэшээлхэдэ, Шудугайн леспромхозой модошод Загарайн аймагтай «Игант» колхозтой үншөөн холбоо барисаатай юм. Леспромхозой түлөөлгэдэ шө-фтэ абahan ажахыда хирэ-хирэ

болоод лэ ошодог, ямар туша-лжэ хэрэгтэй болохыне тодорхой-лодо. Шөфтэ энэ жэлдэ колхоз хоёр байртай гар, 1000 үбнэ байра барисаа юм. Таряа бэлдэхэдэ, таряа хуряала үгэ бөдлө тошаламжа хүр-гэжэ байна.

Хангалтайн леспромхозой модошод Загарайн аймагтай партсэдэйн пармжэтэ колхоз гэнүүдтэй хоорондо хондо хэ-садаг юм. Хуршэ энэ ажахы-дай коллективүүд өтэй тус-баа бөдлэ тушаламжа хүр-гэжэ байна. Худалмэри урда-мтатаа үбнэ аша тусбэ ажал хэна. Малай байра шэ-рилан, шанаар болшоно. Шө-фтэ сагай ерэхэдэ, трактор, тоошарина колхоздо хүр-гэжэ байна.

Клевескэ леспромхоз энэ жэл-дэ Байгатай совхоздо 50 метр багтаамжтай хамтын байра барилга үгэе. Зүн, намарай леспромхозой 18 үзүлэмэц 3 автомашинатайга энэ жэлдэ гараа. Хангалтай леспромхозой коллектив Дээдэ-Тайр совхоздо саг үргэлжин туша-лжа хүргэдэг.

Модошод шөфтэ тушаламжа үзүүлэхэдэ гадна, худөө ажа-хын худалмэрилгэшэдэй култур эрилтэ хангаха асуудалда арга-рил табина. Шөфтэ мун зүн, намарай үгэ полсөвэй мал ажалай ферма, отарлар шөфтэ элдэб програмтад ху-гаран кониерт хуруулаа. Шөфтэ библиотекэнууды шөфтэ дарлар оломуруулан туша-лжа тэ дээрэ 1000 тухайргой мууды худалдан абажа бай-зэһэн байна.

Ой модоной промышлен-ностин худалмэрилгэдтэй шө-фтэ олоо худөө ажахы худалмэрилгэдтэй курорт ош-тоной хубишье лагер юмээн амаара путевкоор хаш-болшо. Энэ жэлдэ колхоз, сов-хозуудай 40-өө худалмэрилгэ-горичек курорт, модон ашгалтад, бөө ашгалтад Шуганскаа ошмог ераа.

«Забайкалец» предприти-нуудай коллективүүд шөфтэ ЦК-гай Парнумай тогтоолтой үзүүлэн, энэ жэлдэ колхоз, совхозуудта ехэ тушаламжа үгэжэ байна. Урлахалдай, Иш-тын леспромхозууд, Онохой модон баазын худалмэрилгэ шөфтэ абahan Гагарын, Ошо-совхозуудта, Прибайкалец совхозо үзүүлдэг тушаламжа үрэ ехэтэй өөлгөжэ ажилэ. Тар-яан шэнэ барилгануудта шө-фтэ модо, хөрөөлмэл мате-риал, өөһэдынгөө автамашин нар хэрэгтэй ашаа зөөжэ хэн. Мун малай байра заа-лсаана.

Малай үбэлжэлгын хариу-гатай сагай ерэд байхдаа шө-фтэ тушаламжа үргэдхэн үгэ асуудал халхан хаража үгэ. Туа абагшын үгэ колхоз, сов-хозуудта ажаллахаар 100 тух-хүн, элүүгдэхэ гэжэ бэлдэжэ. Худөө ажахын машина аба-рилан тула занасной чыгы-үтгэхэ болоо. Модондой шө-фтэ хангай самодетальностин коллективүүд жэлэй IV квар-тай туршада колхоз, совхозо дар абажа, 50—60 килог-гаруулаха гэжэ тусбэлэна.

Худөө ажахы хужоохэ тар-яа булгалаа хабаадсаха, чү-намороз оруулахага ёстой гэжэ модондой Илан мэдэрнэ. Энэ үзүүлдэг тушаламжяа ёстой горитой байгохо, худөө ажа-хын худалмэрилгэшэдэй табияглан зорилго шиндхэ хэрэгтэ хубишаа оруулаха гэ тэдээр оролдожо байна.

Н. ТЮРЕН

ГАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ГАБЬЯА

Углов бүри «Сибиряк» колхозой хуулиан фермелээ бидю-нууды тэдэн машина хэдэн эрэсэ хэжэ байгаад, наалишад суглуулан сагаан эдэ хүнэй за-вод руу абаашадаг юм. Гүрэндэ ху тушааха жэлэйгээ тусбөө сентбэр нара соо дүрбэлжэн ки-лохой наалишад тусбөөн гэдүүр 14 мянган центнер ху наагаад байна. Энэнь наалишад габи-гай ажалай габыяа болшо.

В. И. Ленинэй 1

хүнүүдэй эрхээ гүйсэд
дэргэлхэнь тула арадай
шадай, арадай хиналтын
тудай хүдэлмэрин олол
мэй найрауулаха асуудла-
д үргэлж анхарал хан-
гажэ В. И. Лениний
100 жилийн ойн үдэрт
агаан КПСС-эй ЦК-гай,
РСФСР-эй Верховно Со-
вет байрай хамтын суглаан
хүдхэл хэцэдэ нүхэр Л. И.
Хэжэнь юм. Манай ар-
адай хиналштай ажал
эмжэй бодото нэжээ боло-
той колхоз, совхоз, пред-
болон эмхи зургануудта
хиналтын 76 булаг, саг
64 пост хүдэлдэг. Тэ-
дэна, штатнэбш 76 нэ-
хиналтай шалгалтын хүдэл-
дэбхитэйгээр хабаадса-
р бусадта ажалтай эмжээ-
гэ сэхэ эсбэр зантай, жу-
мтай хүнүүд юм. Энэньше
юй.

хозой правленийн гү, али парти-
на организациин суглаан дээрэ
табия, хазатайралгануудыг усал-
хуудал, эсэмтэй хүнүүдыг
харюусагдаха хабаудуудга,
хэсэй хиналтын бүлгэй бүтээн
байн хэрэгүүдыг тоолобол олон
байна. Эндэ хэдэн баримта дур-
длаа. Колхозой ахмад инженер Л. А.
Абзаев үшөөл хэрэгтэгдэхээр т-
хэрэлгэнүүдэ хаялданай тоодо
тушаанайнгаа түлөө 190 түхэр-
интэй, наалтын фермы даагша
В. Ф. Варфоломеев — гурбан ту-
гал гаргада орууланайнгаа түлөө
тэрэйн сэнгэ түлээн байна.
Хиналтын бүлгэйгид колхозой
мүнгэ-эвэрийн хэр зүбөөр гар-
галдагдыг наринаар шалгаад,
худал хуураг актуудыг, пүт-
конуудыг олоор элирүүлээ. Бүл-
гэй гүшүн нүхэр Лебедев нэжээ-
гэ тон хүндэтэй хун юм. Урдан-
амахи тус бүридхэлэй байн
тула, мүнгэний оршо, гаршын
элдэб орёо документүүдэй нариб-
шалан шалгажа, Улан-Удэйн
нефтьбазада 4.5 мянган түхэрийг
үзүү түлгэдэнь элирүүлэн бай-
на. Тэрэ мүнгэн бусаагдажа, арте-
лин олоо дохотдо оруулагдаа.
Үнгарэгшэ үбэлжлэгдэ үедэ хаа
хаангай тэжээл хомор байжа,
малшадта бэрхэтэй ушарай тохёо-
дониннь мэдээж. Колхозой хи-
налтын бүлгэй гүшүүд айл бүх-
нөөр ябажа шалгаад, хуули бу-
саар зөөгдөн 463 центер саган
болоомо олохо, нитын малда бу-
саалтан байха.

ажахыдаи арбалтын гурим
үшөө наринаар сахиха тухай»
КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Ми-
нистриүүдэй Советэй, ВЦСПС-эй,
ВЛКСМ-эй ЦК-гай башоогэр абга-
нхан хэмжээ ябуулануудай хэр
бэлүүлэгжэ байһы аймагэй
хиналтын комитет, амахи, пред-
прияти, эмхи зургаан бүхөнэй пар-
тина организацинуудай дэргэдэхи
бүлэгүүд өөһэднгөө нарин хинам
жа, шалгалта доо абанхай. Модэ
бэлдхэлгын Подлопатнын участо-
гай ажалыг шалгажа үзэхэдэмнай,
арьбалта алмалта хэжэ хэрэг-
тэй анхаралаа хандуудалгүй бай-
шо. Тингээд хоёр квартиратай
хабарсагал гэр барихадаа, тон
эхэ голодоно гаргаад, тэрэниинь
дахин заалжа, шэжэр бариха
баатай болгодо. Хэды мянган тү-
хэриг гаргашалагдаа гэжээб?
Имэ баримтануудыг тус участо-
гай хүдэлмэригид бэдэрбэл олон
байха.

Энэ Сэлэнгын аймагай мэдээ
дэйдэ байдаг юм. Харин ажалла-
да газарыг манай аймагай газар
дээрэ, Барилга хэцэдэ голодоно
гаргада байһанайнгаа түлөө
участогай директор Е. Г. Гетман,
мастер С. Н. Зайков гэгшэд на-
рынгаа салин хүлээнэй 50 про-
центныг даруула. Аймагай хүн
зоной ажануудай хэрэгтэй
хандагад комбинадай мүнгэ эв-
ерин оршо, гаршыг шалгадан-
май, тэрэний ахалагша бухгал-
тер В. П. Марченко гүрэнэй хүн
зүгэлхисэ, хуули бусаар гаргал-
даг, экономистын уялга дүүрт-
нэб гээд, салингийн 50 процент —
48 түхэриг хэдэн нарын туршалта
абажа, ажалтай хуули эбдөнэ бай-
жа. Тини В. Марченко гүрэнэй
180 түхэриг үбэршлөө. Мун гү-
рөнэй 6493 түхэриг мүнгэ хуулига
бэшээр гаргашалан байшоо. Тэр-
нэий түлөө нэгэ нарынгаа салин
даруула болохой.

Шалгалтын дүр дүнгэ олонин-
тэдэ саг дары дуулгажа байха гэ-
шэ саашада дутуу дундануудыг
усадхаха, хэрэгтэгдэгүй нооса-
ныг элирүүлгээд эхэ нүлөө
үзүүдэг гэшэ Тимэжээ хинал-
тын комитетэй бүлэг, постнууд
болон эдэбхитэй хүдэлмэри тухай
аймагайгаа газетэдэ ходо бэ-
шээжэ, радиогоор дамжуулажа бай-
дагбди. Имэ олоо арга эхэ нүлөө-
тэй. Тэрэниинь гадна, харуулан ойл-
гуулаха агитатй үргэнөөр хэрэг-
лэ-
дэнэ. Амахи бүхэндэ элдэб нэр-
тэй хууданууд, планууд, ха-
нын газет, стэнд гэжэ мэтэ гаргал-
данга байдаг. Ажалдаа голодоно
гаргашад, ажалтай журам эбдэг-
шэд, нитын зөөрдэ гараа хүргэ-
шэд тэндэ шангаар шүүмжэлэгдэ-
дэг, зурагдадаг юм.

«Искра» колхозой — И. М.
Козлов, «Знамя Ленина» колхоз-
ой — А. Б. Эрдынеев гэгшэд
шанга наауулагдаа хүрөө. Мүнөө
эдэ колхозуудта үрхэ хүрэгтэ сэ-
бэрлэжэ, тарилгын шанарта хүр-
гээ хүдэлмэри забаранхай.

Адуула малай үбэлжлэгын ка-
рьюсалагатай хаа ороод байна
Эгээл эдэ дүрнүүдэ арадай үбэл-
жлэгшэд урда шанга эрлэнүүд
табигдан. Малшадтай абан уул-
гануудаа амжалтатайгаар бөлүү-
лэжэ тула арадай хиналштай гү-
рэнэй ферма, отара бүхэндэ малина-
дай ажал хүдэлмэри, ажануудыг
нарин хиналта дооро абажа боло-
но. Энэ талаар аймаг доторнай зарим
тэдэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Хэв
хаангай постнууд байгуулагдаа
Тэдэний үбэ тэжээлэ гамайга-
раар гаргашалжа, табан жэлэй да-
бар нэрэтай солотойгоор бөлүү-
лдэ наад тойбо татадаг дутагдал-
нуудыг элирүүлжэ, амахи хү-
тэлбэрилгээдэ, партина органи-
зацинуудта саг соонь дуулгана,
байра дээрэнь усадхамаар дута-
дануудыг зайсуулаха хэрэгтэ эдэ-
бхитэйгээр хабаадсалса.

И. КРУПЕНИКОВ,
Мухар Шэбэрэй аймагай
арадай хиналтын комитетэй
түрүүлэгшэ.

хүнүүд хиналтай хэжэ эр-
шүү. Ажалшадтай дунда
болон хиналштай элэ
шоорно. Нэрлэбэл, «Роди-
нкой гайхайн» В. Талан-
тенионер П. Бертунов,
«Ленина» колхозой гүшүүн
былжин. Суулгын сов-
мэргэжлэтэ И. Перена-
лициин танагай хуу-
гшэны даагша Т. Синель-
аймагай ветеринарна врач
шников, эдэ хоолой зүйл-
бэлдхээ ба тэрэний зүйл-
бэлдхээ гүрэнэй инспекциин
шк М. Матвеев ба бусад
шк, правительствен шиндхэ-
гын үндэс болгон, айма-
гай хиналтын комитет
райкомой хүтэлбэри дөр-
дүгдэг. Хиналтай шалгал-
тэй колхозинууд, совхоз-
инуудын элэ хуулины
дэмжэрингид, залуучуудыг
наа олоор хабаадса-
р олоодоно. В. И. Ле-
ниний 100 жилийн ойн
аймагай арадай хиналштай
бүлгэ инспекторнууд, эдэ-
бхитэйгаа үсэхэл хэтэйгээр
үбэлжлэгшэ байна. Ойи
гүрэнэй түсэб-ахилыг бэ-
сэ тэдэний оруулан хубита
дэ амахи шухала кампа-
ншта тээ арадай хиналштай ха-
нэ участогуудта нарин шал-
галта эмхидхэн, дутагдалуудыг
залбааха хүдэлмэригид
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.
эсэй ма-
гэй ХХ
колхоз
одоо яа-
дахуу
эйгээ
хүрэг
арыши-
доо жа-
хубата
эмхидхэн,
залбаа-
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.
эсэй ма-
гэй ХХ
колхоз
одоо яа-
дахуу
эйгээ
хүрэг
арыши-
доо жа-
хубата
эмхидхэн,
залбаа-
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.

Шалгалтын комиссин түрүү-
лэгшэ И. Н. Трофимовой хүтэлбэ-
рилдэг «Заганский» колхозой хи-
налтэй бүлэг хүдэлмэриг наринаар
ябуула. Бүлэгтэй 80-аа дээшэ
гүшүүд бии. Тэдэнэр бултадаа ажа-
лай түрүүшүүд. Мал шахан тар-
галуудга гууртыг даагша нүхэр
Иванов нэжээ хөөрэдэг.
«Гүрэтэдэ хиналтын пост бай-
гууланайнгаа хойно амаршооб. Урда
тэнь гэртээ харихадаа, эхэтэ на-
наата болошо юм. Юуб гэжээ,
гүрүтэнь гарамсаар заримашуул
шаргада талха таряанай зүйл бо-
лон үбэ ашаад, гэртээ гүйлгэдэ-
дэг байжа. Мүнөө тини юмни
отголон үзэгдэхээ болёо».

Жэлэй эхиндэ хойно аймагай
арадай хиналтын комитет 100 гар-
ын шалгалта хэжэ, олоо
дутагдал, хэрэгтэгдэгүй нооса-
ныг элирүүлжэ, тэрэниинь
тэдэниинь ашаг шэмэ абажа хүдэл-
мэри «Одон» совхозой 1-дахин от-
делендэ хэр ябуулагданаб гэжэн
асуудалаар шалгалта хэцэдэмнай,
отделениин зоотехник Д. Бимбаев,
ветфельдшер В. Вадмацренов
тэгшэд даан ажалдаа харюуса-
гайгээр хандагад байба. Тэдэнэр
нарынгаа салин хүлээнэй 50
процентээр түлэхэ болоо.

«Заганский» колхоздо ахамал
зоотехникээр ажаллаха байхадаа,
нүхэр Филипов гүрэндэ гашалан
һу тушааланай, гэрэлын малай
арыг үбэршүүгээр галдажа, ажа-
хыдаа турба нара соо аяар 1927
түхэрийг хонхил шаруу-
лан байна. Тэрэ өөршөө
уялгада хайна хэрэгтэ хандага,
саг үргэлжэ архи тамхи наанад
лэ ябадаг байжа. Тэрэниинь тү-
лөө 200 түхэрийг гэхэ гү, али на-
рын салин хүлээнэй хэмжээтэй
яада унаа. Энэньше тэрэндэ
хургалта болоогүй. Намарта эхэ
хонидыг искуственнаар үржүүл-
гэ саг соонь наринаар эмхидхэжэ
шадгагүй, үнгархэдэ худал хуур-
маг мэдэжүүдэ үгэдэг байна-
ныг элирүүлэгжэ, тэрэ ажал-
наа сүүлөөгдөө.
«Үйлдэрингөө арга боломжо
бүри найнаар хэрэглэхэ, арадай

дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри
ябуула, партин ЦК-гай июлин
Иленумэй тогтоолуудыг бөлүү-
лэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хан-
дуулаха ёстой, — гэжэ элдхэлхэ
хэлээ.
Үгэ хэлэнэй энди хэкторсэ
бүлгэмэй хүтэлбэрилгээ М. Бол-
дошин лекци уншаха худам-
ын тухай дурдаха зуураа, үбэ-
лэй үгэ хаана, ямар элдхэл,
хөөрөнүүдэй эмхидхэгжэ бай-
н тухай хэлээб.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой
агроном Ш. Доржиев ойгуулам-
жын хүдэлмэри ажалшадтай
дунда ажа абуулаха, интелеги-
ний ажалшад хөөрэй хоорондын
харилсаа ямараар эмхидхэхэ тухай
тошо тэдэгээр тогтохо, энэ
талаар бии байһан дутагдалнуудыг
шүүжээлээ.

«Искра» колхозой — И. М.
Козлов, «Знамя Ленина» колхоз-
ой — А. Б. Эрдынеев гэгшэд
шанга наауулагдаа хүрөө. Мүнөө
эдэ колхозуудта үрхэ хүрэгтэ сэ-
бэрлэжэ, тарилгын шанарта хүр-
гээ хүдэлмэри забаранхай.

хүнүүд хиналтай хэжэ эр-
шүү. Ажалшадтай дунда
болон хиналштай элэ
шоорно. Нэрлэбэл, «Роди-
нкой гайхайн» В. Талан-
тенионер П. Бертунов,
«Ленина» колхозой гүшүүн
былжин. Суулгын сов-
мэргэжлэтэ И. Перена-
лициин танагай хуу-
гшэны даагша Т. Синель-
аймагай ветеринарна врач
шников, эдэ хоолой зүйл-
бэлдхээ ба тэрэний зүйл-
бэлдхээ гүрэнэй инспекциин
шк М. Матвеев ба бусад
шк, правительствен шиндхэ-
гын үндэс болгон, айма-
гай хиналтын комитет
райкомой хүтэлбэри дөр-
дүгдэг. Хиналтай шалгал-
тэй колхозинууд, совхоз-
инуудын элэ хуулины
дэмжэрингид, залуучуудыг
наа олоор хабаадса-
р олоодоно. В. И. Ле-
ниний 100 жилийн ойн
аймагай арадай хиналштай
бүлгэ инспекторнууд, эдэ-
бхитэйгаа үсэхэл хэтэйгээр
үбэлжлэгшэ байна. Ойи
гүрэнэй түсэб-ахилыг бэ-
сэ тэдэний оруулан хубита
дэ амахи шухала кампа-
ншта тээ арадай хиналштай ха-
нэ участогуудта нарин шал-
галта эмхидхэн, дутагдалуудыг
залбааха хүдэлмэригид
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.

Шалгалтын комиссин түрүү-
лэгшэ И. Н. Трофимовой хүтэлбэ-
рилдэг «Заганский» колхозой хи-
налтэй бүлэг хүдэлмэриг наринаар
ябуула. Бүлэгтэй 80-аа дээшэ
гүшүүд бии. Тэдэнэр бултадаа ажа-
лай түрүүшүүд. Мал шахан тар-
галуудга гууртыг даагша нүхэр
Иванов нэжээ хөөрэдэг.
«Гүрэтэдэ хиналтын пост бай-
гууланайнгаа хойно амаршооб. Урда
тэнь гэртээ харихадаа, эхэтэ на-
наата болошо юм. Юуб гэжээ,
гүрүтэнь гарамсаар заримашуул
шаргада талха таряанай зүйл бо-
лон үбэ ашаад, гэртээ гүйлгэдэ-
дэг байжа. Мүнөө тини юмни
отголон үзэгдэхээ болёо».

Жэлэй эхиндэ хойно аймагай
арадай хиналтын комитет 100 гар-
ын шалгалта хэжэ, олоо
дутагдал, хэрэгтэгдэгүй нооса-
ныг элирүүлжэ, тэрэниинь
тэдэниинь ашаг шэмэ абажа хүдэл-
мэри «Одон» совхозой 1-дахин от-
делендэ хэр ябуулагданаб гэжэн
асуудалаар шалгалта хэцэдэмнай,
отделениин зоотехник Д. Бимбаев,
ветфельдшер В. Вадмацренов
тэгшэд даан ажалдаа харюуса-
гайгээр хандагад байба. Тэдэнэр
нарынгаа салин хүлээнэй 50
процентээр түлэхэ болоо.

«Заганский» колхоздо ахамал
зоотехникээр ажаллаха байхадаа,
нүхэр Филипов гүрэндэ гашалан
һу тушааланай, гэрэлын малай
арыг үбэршүүгээр галдажа, ажа-
хыдаа турба нара соо аяар 1927
түхэрийг хонхил шаруу-
лан байна. Тэрэ өөршөө
уялгада хайна хэрэгтэ хандага,
саг үргэлжэ архи тамхи наанад
лэ ябадаг байжа. Тэрэниинь тү-
лөө 200 түхэрийг гэхэ гү, али на-
рын салин хүлээнэй хэмжээтэй
яада унаа. Энэньше тэрэндэ
хургалта болоогүй. Намарта эхэ
хонидыг искуственнаар үржүүл-
гэ саг соонь наринаар эмхидхэжэ
шадгагүй, үнгархэдэ худал хуур-
маг мэдэжүүдэ үгэдэг байна-
ныг элирүүлэгжэ, тэрэ ажал-
наа сүүлөөгдөө.
«Үйлдэрингөө арга боломжо
бүри найнаар хэрэглэхэ, арадай

дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри
ябуула, партин ЦК-гай июлин
Иленумэй тогтоолуудыг бөлүү-
лэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хан-
дуулаха ёстой, — гэжэ элдхэлхэ
хэлээ.
Үгэ хэлэнэй энди хэкторсэ
бүлгэмэй хүтэлбэрилгээ М. Бол-
дошин лекци уншаха худам-
ын тухай дурдаха зуураа, үбэ-
лэй үгэ хаана, ямар элдхэл,
хөөрөнүүдэй эмхидхэгжэ бай-
н тухай хэлээб.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой
агроном Ш. Доржиев ойгуулам-
жын хүдэлмэри ажалшадтай
дунда ажа абуулаха, интелеги-
ний ажалшад хөөрэй хоорондын
харилсаа ямараар эмхидхэхэ тухай
тошо тэдэгээр тогтохо, энэ
талаар бии байһан дутагдалнуудыг
шүүжээлээ.

«Искра» колхозой — И. М.
Козлов, «Знамя Ленина» колхоз-
ой — А. Б. Эрдынеев гэгшэд
шанга наауулагдаа хүрөө. Мүнөө
эдэ колхозуудта үрхэ хүрэгтэ сэ-
бэрлэжэ, тарилгын шанарта хүр-
гээ хүдэлмэри забаранхай.

хүнүүд хиналтай хэжэ эр-
шүү. Ажалшадтай дунда
болон хиналштай элэ
шоорно. Нэрлэбэл, «Роди-
нкой гайхайн» В. Талан-
тенионер П. Бертунов,
«Ленина» колхозой гүшүүн
былжин. Суулгын сов-
мэргэжлэтэ И. Перена-
лициин танагай хуу-
гшэны даагша Т. Синель-
аймагай ветеринарна врач
шников, эдэ хоолой зүйл-
бэлдхээ ба тэрэний зүйл-
бэлдхээ гүрэнэй инспекциин
шк М. Матвеев ба бусад
шк, правительствен шиндхэ-
гын үндэс болгон, айма-
гай хиналтын комитет
райкомой хүтэлбэри дөр-
дүгдэг. Хиналтай шалгал-
тэй колхозинууд, совхоз-
инуудын элэ хуулины
дэмжэрингид, залуучуудыг
наа олоор хабаадса-
р олоодоно. В. И. Ле-
ниний 100 жилийн ойн
аймагай арадай хиналштай
бүлгэ инспекторнууд, эдэ-
бхитэйгаа үсэхэл хэтэйгээр
үбэлжлэгшэ байна. Ойи
гүрэнэй түсэб-ахилыг бэ-
сэ тэдэний оруулан хубита
дэ амахи шухала кампа-
ншта тээ арадай хиналштай ха-
нэ участогуудта нарин шал-
галта эмхидхэн, дутагдалуудыг
залбааха хүдэлмэригид
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.

Шалгалтын комиссин түрүү-
лэгшэ И. Н. Трофимовой хүтэлбэ-
рилдэг «Заганский» колхозой хи-
налтэй бүлэг хүдэлмэриг наринаар
ябуула. Бүлэгтэй 80-аа дээшэ
гүшүүд бии. Тэдэнэр бултадаа ажа-
лай түрүүшүүд. Мал шахан тар-
галуудга гууртыг даагша нүхэр
Иванов нэжээ хөөрэдэг.
«Гүрэтэдэ хиналтын пост бай-
гууланайнгаа хойно амаршооб. Урда
тэнь гэртээ харихадаа, эхэтэ на-
наата болошо юм. Юуб гэжээ,
гүрүтэнь гарамсаар заримашуул
шаргада талха таряанай зүйл бо-
лон үбэ ашаад, гэртээ гүйлгэдэ-
дэг байжа. Мүнөө тини юмни
отголон үзэгдэхээ болёо».

Жэлэй эхиндэ хойно аймагай
арадай хиналтын комитет 100 гар-
ын шалгалта хэжэ, олоо
дутагдал, хэрэгтэгдэгүй нооса-
ныг элирүүлжэ, тэрэниинь
тэдэниинь ашаг шэмэ абажа хүдэл-
мэри «Одон» совхозой 1-дахин от-
делендэ хэр ябуулагданаб гэжэн
асуудалаар шалгалта хэцэдэмнай,
отделениин зоотехник Д. Бимбаев,
ветфельдшер В. Вадмацренов
тэгшэд даан ажалдаа харюуса-
гайгээр хандагад байба. Тэдэнэр
нарынгаа салин хүлээнэй 50
процентээр түлэхэ болоо.

«Заганский» колхоздо ахамал
зоотехникээр ажаллаха байхадаа,
нүхэр Филипов гүрэндэ гашалан
һу тушааланай, гэрэлын малай
арыг үбэршүүгээр галдажа, ажа-
хыдаа турба нара соо аяар 1927
түхэрийг хонхил шаруу-
лан байна. Тэрэ өөршөө
уялгада хайна хэрэгтэ хандага,
саг үргэлжэ архи тамхи наанад
лэ ябадаг байжа. Тэрэниинь тү-
лөө 200 түхэрийг гэхэ гү, али на-
рын салин хүлээнэй хэмжээтэй
яада унаа. Энэньше тэрэндэ
хургалта болоогүй. Намарта эхэ
хонидыг искуственнаар үржүүл-
гэ саг соонь наринаар эмхидхэжэ
шадгагүй, үнгархэдэ худал хуур-
маг мэдэжүүдэ үгэдэг байна-
ныг элирүүлэгжэ, тэрэ ажал-
наа сүүлөөгдөө.
«Үйлдэрингөө арга боломжо
бүри найнаар хэрэглэхэ, арадай

дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри
ябуула, партин ЦК-гай июлин
Иленумэй тогтоолуудыг бөлүү-
лэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хан-
дуулаха ёстой, — гэжэ элдхэлхэ
хэлээ.
Үгэ хэлэнэй энди хэкторсэ
бүлгэмэй хүтэлбэрилгээ М. Бол-
дошин лекци уншаха худам-
ын тухай дурдаха зуураа, үбэ-
лэй үгэ хаана, ямар элдхэл,
хөөрөнүүдэй эмхидхэгжэ бай-
н тухай хэлээб.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой
агроном Ш. Доржиев ойгуулам-
жын хүдэлмэри ажалшадтай
дунда ажа абуулаха, интелеги-
ний ажалшад хөөрэй хоорондын
харилсаа ямараар эмхидхэхэ тухай
тошо тэдэгээр тогтохо, энэ
талаар бии байһан дутагдалнуудыг
шүүжээлээ.

«Искра» колхозой — И. М.
Козлов, «Знамя Ленина» колхоз-
ой — А. Б. Эрдынеев гэгшэд
шанга наауулагдаа хүрөө. Мүнөө
эдэ колхозуудта үрхэ хүрэгтэ сэ-
бэрлэжэ, тарилгын шанарта хүр-
гээ хүдэлмэри забаранхай.

хүнүүд хиналтай хэжэ эр-
шүү. Ажалшадтай дунда
болон хиналштай элэ
шоорно. Нэрлэбэл, «Роди-
нкой гайхайн» В. Талан-
тенионер П. Бертунов,
«Ленина» колхозой гүшүүн
былжин. Суулгын сов-
мэргэжлэтэ И. Перена-
лициин танагай хуу-
гшэны даагша Т. Синель-
аймагай ветеринарна врач
шников, эдэ хоолой зүйл-
бэлдхээ ба тэрэний зүйл-
бэлдхээ гүрэнэй инспекциин
шк М. Матвеев ба бусад
шк, правительствен шиндхэ-
гын үндэс болгон, айма-
гай хиналтын комитет
райкомой хүтэлбэри дөр-
дүгдэг. Хиналтай шалгал-
тэй колхозинууд, совхоз-
инуудын элэ хуулины
дэмжэрингид, залуучуудыг
наа олоор хабаадса-
р олоодоно. В. И. Ле-
ниний 100 жилийн ойн
аймагай арадай хиналштай
бүлгэ инспекторнууд, эдэ-
бхитэйгаа үсэхэл хэтэйгээр
үбэлжлэгшэ байна. Ойи
гүрэнэй түсэб-ахилыг бэ-
сэ тэдэний оруулан хубита
дэ амахи шухала кампа-
ншта тээ арадай хиналштай ха-
нэ участогуудта нарин шал-
галта эмхидхэн, дутагдалуудыг
залбааха хүдэлмэригид
Шажэ-
тор, а-
хуудхэ-
О хонш
Тажан
аралгын
үргөө.

Шалгалтын комиссин түрүү-
лэгшэ И. Н. Трофимовой хүтэлбэ-
рилдэг «Заганский» колхозой хи-
налтэй бүлэг хүдэлмэриг наринаар
ябуула. Бүлэгтэй 80-аа дээшэ
гүшүүд бии. Тэдэнэр бултадаа ажа-
лай түрүүшүүд. Мал шахан тар-
галуудга гууртыг даагша нүхэр
Иванов нэжээ хөөрэдэг.
«Гүрэтэдэ хиналтын пост бай-
гууланайнгаа хойно амаршооб. Урда
тэнь гэртээ харихадаа, эхэтэ на-
наата болошо юм. Юуб гэжээ,
гүрүтэнь гарамсаар заримашуул
шаргада талха таряанай зүйл бо-
лон үбэ ашаад, гэртээ гүйлгэдэ-
дэг байжа. Мүнөө тини юмни
отголон үзэгдэхээ болёо».

Жэлэй эхиндэ хойно аймагай
арадай хиналтын комитет 100 гар-
ын шалгалта хэжэ, олоо
дутагдал, хэрэгтэгдэгүй нооса-
ныг элирүүлжэ, тэрэниинь
тэдэниинь ашаг шэмэ абажа хүдэл-
мэри «Одон» совхозой 1-дахин от-
делендэ хэр ябуулагданаб гэжэн
асуудалаар шалгалта хэцэдэмнай,
отделениин зоотехник Д. Бимбаев,
ветфельдшер В. Вадмацренов
тэгшэд даан ажалдаа харюуса-
гайгээр хандагад байба. Тэдэнэр
нарынгаа салин хүлээнэй 50
процентээр түлэхэ болоо.

«Заганский» колхоздо ахамал
зоотехникээр ажаллаха байхадаа,
нүхэр Филипов гүрэндэ гашалан
һу тушааланай, гэрэлын малай
арыг үбэршүүгээр галдажа, ажа-
хыдаа турба нара соо аяар 1927
түхэрийг хонхил шаруу-
лан байна. Тэрэ өөршөө
уялгада хайна хэрэгтэ хандага,
саг үргэлжэ архи тамхи наанад
лэ ябадаг байжа. Тэрэниинь тү-
лөө 200 түхэрийг гэхэ гү, али на-
рын салин хүлээнэй хэмжээтэй
яада унаа. Энэньше тэрэндэ
хургалта болоогүй. Намарта эхэ
хонидыг искуственнаар үржүүл-
гэ саг соонь наринаар эмхидхэжэ
шадгагүй, үнгархэдэ худал хуур-
маг мэдэжүүдэ үгэдэг байна-
ныг элирүүлэгжэ, тэрэ ажал-
наа сүүлөөгдөө.
«Үйлдэрингөө арга боломжо
бүри найнаар хэрэглэхэ, арадай

дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри
ябуула, партин ЦК-гай июлин
Иленумэй тогтоолуудыг бөлүү-
лэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хан-
дуулаха ёстой, — гэжэ элд

